

Harri blaðstjóri —

Eg loyvi mér at spyrja tygum, um tað er møgult at SO-SIALURIN kunnger lesarunum ta greinina um rúsdrekkamálið, sum J. Lindenskov, landsstýrismaður, skrivaði herfyri, eina-

ferð aftur. Grundin til hetta er, at vit vóru nøkur, sum komu at diskutera hetta emnið, og haruppi hildu nøkur, at grundirnar, sum J. Lindenskov gav fyri nýggja lógaruppskotinum, komu nærur næst til sum má

sigast at vera á leið við eini rúsdrekkaskipna, sum vit burdu havt.

Ikki minst nú Henry Andrea sen, trúðari, hevur havt tverrættiliga aggressivar greinir í

Dimmaletting, hevði verið uppá sitt pláss at fingið nakað av vita frá teimum, sum hava havt við lógararnið at gera.

Vestnarmaður.

bæði av politíkum og myndugleikapersónum — sambandsmenn alt annað enn undantikin — sum einastu gongdu leið meiti sum rættast, at leggja uppskot fram um monopol-sølu, fyri aftur at fáa tamarhald á ótálmaðum spirtus-handli í Føroyum.

Lat vera, at sami blaðstjóri heldur monopol-sølu í Føroyum vera afturstig.

Sørrí afturstig má tað sigast vera, at hesin sami blaðstjóri á stórsa føroyska blaði og almenna lýsingarblaði, soleingi eingin talaði at, lat ganga um seg og helt tað vera meira enn úmerktað, at viðurskipti sluppu at laga seg soleiðis, at lóggávan so við og við flaknaði sum ein gamal uppdyrkingarvegur — og eftirhondini var vorðin n'úrhardur akvegur, sum helt so dánt, til tú ein penan dag mátti gera aftur av nýggjum afur frá botni av, til hin broyta tíðin hevði lagt so stóra tyngd á, at grundarlagið helt ikki meira.

Tað kann til seinast sigast, at statistikkur aðrastaðr frá í stóran mun visur vøkstur í brúki av rúsdandi lög, og tað hevur hann gjørt í uppaftur sørrí mun hjá okkum.

Men henda leið verður ikki broyta av Dimmalett ngarblaðstjóranum, tí hann hevur neyvnan tankar um at leita upp í tann bók, sum leir rúslógin standa — tað sum er einasta avgjørt effektivt leiðin.

Skal talast um aftursig, so má tað vera tann hugsunnarháttur, sum valdað hevur á Dimmalettingið hesi árin, henda látturverja sambandsflokksins, sum við afurletnum eygum stílligandi hevur latið gingið um seg — meðan brennivinslógin varð avspekjað og niðurtrákað, til tað hon er í dag.

Víð í lóg, sum lögtingið hevur samtykt, kunnu víður-skiptini rættast tað uppaftur, sum møgult er; vilti til at handheva orðaljóðið í galdandi lóg er ikki og hevur ikki verið tilsteðgar, heldur ikki hjá sambandsmonnum.

Útfra hesum var og víð til at fremja landsstýrisins lógaruppskot, soleiðis at rúsdrekkahandið verður undir almennari umsjón — og stopp er fyri øllum handli og peningalegum umsetningi av rúsdrekk annars uttanum almennu rúsdrekkasøluna.

At tað við hesum kann gerast meira tvørligt hjá donskum brennivinshandlarum, tí teir ikki sleppa at reklamera, hvorki gjøgnum Dimmaletting ella á annan hátt, so sum nú, harmer ikki meg.

Dimmaletting missur pengar, sum hon higar til hevur vunnið við at vera donskum brennivinshandlarum til handa, soleiðis at fólk ikki gleymdu navn og adressu teirra.

Mær kom í hesi hetz kampanju sambandsins og Dimmalettingar, í huga orðini hjá Vilhelm Moberg men lille smule sandhed, men mesteparten logne.

Jacob Lindenskov

EITT AFTURSTIG

Soleiðs eitur leiðarin í Dimmaletting frá 23. august 1973. Hann snýr seg um lógaruppskot, sum landsstýrið legði fyri tingið um nýggja rúsdrekkalóg.

Í hesum sama leðara verður m.a. illgitt: »at sterkasti parturin í síandi landsstýri hevur einum ávisum føroyskum olvirki at takka fyr, at hann fekk eina hond í tíðum, tá ið trøngligt var til figgjargan stuðul«.

Dimmaletting fer rættuliga harðliga við landsstýrinum, tí at tað hevur lagt fram uppskot um at fáa eina nýggja lóggávu um rúsdrekkka, tí, sigur Dimma, tann galdandi skipan var eitt s'ört sosialt framstíg — og skal hon takast av, ja so hava vit beint fyr einum sosialum framstigi, sum verður at koma okkum aftur um brekku.

Tað kunnu gerast margar metingar — og metingar um rúsdrekkalóggávan í dag er h'itt s'óra sosiala framstigið sum hon var tað í 1907.

Men satt er tað, at so leingi myndugleikar og poliitkarar her á landi lótu galdandi lóg bókktafva vera lóg í landinum, so leingi var lógin helt vist gott og sosialt framstíg.

Men tað eru tíðanverri nógvar, nógvar ár síðan grundarlagið so við og við varð mádað undan lóggávuni; einastu varðskó, ávaringar og aifningar um hesa syrgiligu gongd komu frá fráhaldrsluni, sum gjøgnum blað sitt »Gladustroke« peikaði á skeivleikar og lógarbrovni.

Men tað hendi vist ongan t'ud at nakar politkari, ennminni embetismaður — iroknað sam bandsmenn — so mekið sum tóku til orða fyr at stuðla upp undir hesar atfningar.

Atfinningarnar vóru tvørturimoti meira og minni skýrðar at vera »fanaft orðklyvjarie«.

Tiverri kunnu vit av sonnum s'ga í dag. Tiverri, tí henda deyðag'ognin, henda »stilt gandi reaksjónin« hevur verið h'in beinleiðis orsøkin til, at tað í dag er ógjørligt at fáa ta praksis broyta, sum efr min- um tykki má vera so rúkandi skeiv.

Tá eg sum landsstýr'smaður í 1969 reisti spurningin, stutt efr at vera kom'n í landsstýrið, bæði í landsstýrinum og yfirfyri fótunum, um at fáa annað lag á, var eg mottur við hesi somu líkaselu, soleiðis

hevið praksis verið, og tað var tað sama sum lóg, tí soleiðis hevði meira og minni verið ígjøgnum mong, mong ár.

Tá eg dugdi at siggja, at á hesi leið komst tú ongan veg, valdi eg istaðin at fáa fram nýtt lógaruppskot, tí uttan at tingið hevði t'k'ð nýggja avgerð um lógarndið, var e'ngin vón um at fáa annað lag á.

Eg dugi ikki at siggja, at landsstýrisins lógaruppskot í nokrum sum helst f'ori skal gera víðurskipti verri, enn tey eru nú.

Innflutningurin og harvið forbrúkið av sterkum slag er veksið so galoperandi, at tað má sigast at vera rættuliga hæðsligt.

Ein broyting til almennan handil gevur myndugleikum í hendi møguleikan at fáa beiri tamarhald á víðurskiptunum, enn teir nú hava, tí sum nú er og sum víðurskiptini hava verið versnendi ár undan ár, er ikki at venta annað, enn at vit um skamma stund rættuliga eru komnir út at koyra.

Blaðstjóri Dimmala tngar vil skjóta landsstýrinum tað í skógvarnar, at landsstýrið við uppskoti sínum líkafram er úti efr at máða grundarlagið un-

dir allar, brennivinslógávu harvið henda ónda urt hevur eins ótálmaðar og friar ræsur, sum hon hevur í Danmark og øðrum sterkt alkoholiseraðum londum.

Tað er nokk so grovt sagt. Ja tað er bart sagt ein insinuasjón so grov, at tað krevur, at hesi blaðstjóri verður lýstur eitt sindur nærri.

Hansara motivir fyri soleiðis at klóra eyguni úr ávisum landsstýrsmanni tykja heldur kám. Fyr' mongum hevur blað hansara staðið sum verja fyr øllum góðum og heilagum her á landi. Mong trúgva jú tí sum í Dimmaletting sendur næst Bibliuni.

Men samstundis er hetta blaðið, sum uppundir hvørji jól er væl spekkað við væl betaltum lýsingum frá donskum ol- og brennivinsseiljarum, sum vilja ynskja gleðilg jól og eydnuberandi nýár — hvor skal s'ga, sjálvsagt, pent gjørt — penir menn, hesir fólkalgu seiljarar, sum einans hava í kvitan at vilja føroyingum tað besta — og tað vil blaðstjóriin fegin bera víðari gjøgnum blað sitt — hjálpa føroyngum ikki at gloyma donsku brennivinsadressurnar.

Hesi sami blaðstjóri hevur í mong ár sitið sum formaður í útvarpsráðnum, ið hevur ábyrgdina av útvarpsskránni. Almenninginum kunnugt hevur hann ongan ið rett hond ná frá síðu at forða fyr, at útvarpið, serliga gjøgnum skemtisendingar og aðrar »kulturellar« sendingar smátt um smátt drýpur »drykkjukulture« út millum Føroya fólk, t.d. við at spei reka tann, sum »ikki smakkar sterkt, við at halda fólkinum tað í minni, at flaskan, drinkur'n, snapsurin hoyr'r til, er næstan meira týðandi fyr føroyngin enn matur og drekka.

Gjøgnum nógvar av okkara góðu sýslumonnum hevur hesin sami sambandsblaðstjóri havið góðan møguleika at fáa at vita, hvussu henda lóg verður brúkt, hann hevur serliga góðar atstøður til at fáa viten um, hvussu væl tað virkar við politiva'dinum undir leiðni at skipa fyr óløgligum brennivinshandli gjøgnum organiserað felag — t.d. í Fuglafirði — alt hetta hevur blaðstjóriin gongandi gjørt vart við — heldur ikki politisku partamenn hansara — ikk' fyrr enn undirritað — av álvara reisti spurningin — og sum eina avleiðing av tí, sum hent er gjøgnum mong, mong ár — og sum stílligandi má sigast at vera góðtik,ð.

Nótaskipið Vestmenningur II hevur verið á skipasmíðju í Frederikshavn til umvælingar. — Vestmenningur II er annars seldur til uppboðsmannin í Hirtshals, Chris Espersen, og hevur fingið navnabroyting til Expo. — Skipið stendur í umleið 4 miljónum krónum nú tað er klárt til fiskiskap